

**UCHWAŁA Nr .../.../11
RADY GMINY BRAŃSK
z dnia 2011 r.**

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2012-2016.

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055 i Nr 116, poz. 1203, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz.327, Nr 138, poz. 974 i Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241 z 2010 r. Nr 28, poz. 142, Nr 28, poz.146, Nr 40, poz. 230, Nr 106, poz. 675, z 2011 r. Nr 21, poz.113, Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 777, Nr 217,poz. 1281) i art.10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Z 2005r. Nr 179, poz. 1485, z 2006 r. Nr 66, poz.469, Nr 120, poz. 826, z 2007 r. Nr 7, poz. 48, Nr 82, poz. 558, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 63, poz. 520, Nr 92, poz. 753, Nr 98, poz. 817 z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 143,poz. 962, Nr 213, poz. 1396, Nr 228, poz. 1486, z 2011 r. Nr 63,poz. 322, Nr 105, poz. 614) uchwala się, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2012-2016, zwany dalej „Programem”, w brzmieniu załącznika Nr 1 do uchwały.

§ 2

Sprawozdanie z realizacji programu w danym roku będzie przedkładane Radzie Gminy do 31 marca roku następnego.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Brańsk.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2012 roku.

Przewodniczący Rady Gminy

Feliks Aleksander Wróblewski

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 19 września 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485 z późniejszymi zmianami) - do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii. Realizacja tych zadań prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii uchwalanego przez radę gminy.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA LATA 2012 -2016

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2012 - 2016 został opracowany w oparciu o ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r., Nr 179, poz. 1485), która weszła w życie dnia 04 października 2005r.

Akt ten stanowi, iż zadania z zakresu działania narkomanii realizują organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie określonym w ustawie. Zgodnie z art. 10 ust. 1 przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy i obejmuje:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonym uzależnieniem;
- 2) udzielenie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Gminny program jest integralną częścią Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brańsk a kierunki działań są zgodne z Krajowym Programem Przeciwdziałania Narkomanii.

Program opiera się na inspirowaniu i współdziałaniu różnych podmiotów aktywnych na obszarze uzależnień.

DIAGNOZA PROBLEMU

Gmina Brańsk jest gminą wiejską zamieszkiwaną przez 6568 mieszkańców (stan na dzień 31.12.2010 r.). W skład Gminy wchodzi 43 wsie (44 sołectwa). Od kilku lat notuje się ujemny wskaźnik przyrostu naturalnego. Głównym źródłem utrzymania mieszkańców jest rolnictwo. Ze świadczeń Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej korzysta 144 rodziny.

Diagnoza lokalna problemu uzależnienia od narkotyków została dokonana w oparciu o badanie ankietowe. Ankiety skierowano do 178 gimnazjalistów Publicznego Gimnazjum w Oleksinie i Glinniku, z czego zwrócono 146 z odpowiedzią na nie wszystkie pytania. Ankietę skierowano również do 100 dorosłych mieszkańców gminy, z czego zwrócono 66 tylko częściowo wypełnionych.

Z ankiet wynika, że problem narkomanii nie jest dostrzegany lub traktowany jako mało ważny.

Z informacji dostarczonych przez policję wynika, że w roku 2010 na terenie Gminy Brańsk nie zatrzymano osób zajmujących się rozpowszechnianiem narkotyków oraz kierujących pojazdami w stanie po spożyciu narkotyków. Z diagnozy środowisk objętych pomocą społeczną wg stanu na rok 2010 wynika, że problem narkomanii nie występuje.

Z badania ankietowego dotyczącego znajomości narkotyków i ich używania przeprowadzonego wśród gimnazjalistów i dorosłych w listopadzie 2011 r. wynika, że:

- żaden ze 146 ankietowanych uczniów gimnazjum nie miał kontaktu z narkotykami,
- wśród miejsc gdzie można kupić narkotyki najczęściej wymieniane są: dyskoteka, ulica przy czym 29% ankietowanych w ogóle nie zna takich miejsc.
- 25% ankietowanej młodzieży zna jedno lub kilka miejsc gdzie można kupić narkotyki,
- 9% ankietowanych uczniów zna osobę która miała kontakt z narkotykami,
- 5% gimnazjalistów przyznało, że proponowano im kupienie narkotyków, najczęściej wymienianymi osobami byli koledzy,
- wśród najczęstszych przyczyn sięgania po narkotyki młodzież wymienia: próbę ucieczki od problemów i że są modne,
- wśród 66 osób dorosłych biorących udział w badaniach tylko 4 przyznały się do zażywania narkotyków incydentalnie, najczęściej wymienianymi miejscami były: u znajomych lub w domu
- blisko 33% respondentów zna miejsca, gdzie można kupić narkotyki,
- 9% ankietowanych dorosłych zna osobę która miała kontakt z narkotykami,
- 3% respondentów odpowiedziało, że w ciągu ostatniego półrocza proponowano im kupienie narkotyków lub częstowano ich narkotykami. Najczęściej propozycje składały osoby przygodne, ledwo znane (4%) oraz bliscy koledzy (1%). 42% ankietowanych odpowiedziało, że nikt im nie składał takiej propozycji,

Z posiadanych informacji wynika, że narkomania na terenie gminy nie jest tak uwidocznioma i powszechna jak w innych większych aglomeracjach miejskich. Niewątpliwym „miejscem wysokiego ryzyka” jest dyskoteka.

CELE PROGRAMU

Celem głównym programu jest zwiększenie świadomości wśród młodzieży i dorosłych dotyczącej zagrożeń wynikających z zażywania środków psychoaktywnych.

Cele szczegółowe Programu są zgodne z kierunkami działań określonymi w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii.

- 1) Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku.
- 2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej oraz prowadzenie działalności informacyjnej.
- 3) Organizowanie i prowadzenie na terenie placówek oświatowych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z udziałem grup rodzicielskich, promowanie zdrowego stylu życia, prowadzenie programów edukacyjnych, konkursów, olimpiad.
- 4) Doskonalenie grup zawodowych zaangażowanych w problematykę narkomanii poprzez organizację szkoleń, wymianę doświadczeń; zwiększenie ilości kompetentnych realizatorów programów profilaktycznych.
- 5) Ułatwienie osobom uzależnionym i ich rodzinom korzystania z różnych form pomocy społecznej, wspieranie zatrudnienia socjalnego.
- 6) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych związanej z przeciwdziałaniem narkomanii.

Zadania w zakresie profilaktyki i edukacji dotyczącej i problematyki narkomanii

1. **Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobieganiu temu zjawisku.**

Skuteczna profilaktyka, to profilaktyka systemowa, długoterminowa. Musi dotyczyć wszystkich obszarów, w których funkcjonują młodzi ludzie i tam być realizowana:

1) Szkoła

- a) Cykliczne spotkania nastawione na rozwijanie osobowości młodego człowieka w kierunku nabywania umiejętności radzenia sobie z problemami i presją otoczenia.
- b) Prowadzenie zajęć edukacyjnych zwiększających wiedzę na temat środków odurzających, negatywnych skutków zdrowotnych i społecznych używania substancji psychoaktywnych, mechanizmów i przyczyn powstawania uzależnień, kar za przestępstwa związane z narkotykami.
- c) Realizacja profilaktyki trójwymiarowej tj. skierowanej jednocześnie do dzieci/młodzieży, nauczycieli i rodziców.

2) Dom rodzinny

- a) Edukacja rodziców i opiekunów poprzez zajęcia dotyczące środków odurzających (wczesne rozpoznawanie sygnałów zagrożenia narkomanią, kwestie związane ze wstydem przed przyznaniem się do problemu, informowanie o szkodliwości substancji psychoaktywnych, zagadnienia związane z karami za przestępstwa związane z narkotykami, warsztaty na temat skutecznej komunikacji rodzic-dziecko)-współorganizowanie wywiadówek szkolnych i zebrań rodziców.
- b) Omawianie z rodzicami i opiekunami kwestii związanych z problemami okresu dojrzewania, uświadamianie zagrożeń współczesnego świata i odmienności dzisiejszych nastolatków.
- c) Udostępnianie rodzicom i opiekunom materiałów pomocniczych (broszur, ulotek, adresów i telefonów placówek, w których można uzyskać pomoc).

3) Środowisko zewnętrzne

- a) Promocja zdrowego stylu życia poprzez organizowanie zajęć o charakterze rozwojowym będących alternatywą dla używania środków odurzających (kluby sportowe, koła zainteresowań, świetlice wiejskie, itp.).
- b) Poszukiwanie i wspieranie pozytywnych liderów młodzieżowych (spotkania z młodzieżą w celu wyszukiwania i wspieranie obecnych liderów, poszukiwanie nowych, dobrych wzorców i zachęcanie do pozytywnego przewodnictwa).
- c) Kampania społeczno – edukacyjna realizowana w całym środowisku lokalnym poprzez:
 - Opracowywanie i upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii.
 - Współpraca z mediami w zakresie upowszechnienia wiedzy na temat narkomanii i związanych z nią problemów poprzez publikowanie w prasie informacji o tych zagadnieniach:
 - wykaz osób i placówek zajmujących się uzależnieniami,
 - wywiady ze specjalistami działającymi na tym polu, a także z byłymi narkomanami,
 - relacje z pozytywnych przedsięwzięć podejmowanych w ramach promocji zdrowego stylu życia, ukazywanie dobrych wzorców
 - informowanie o szkodliwości substancji psychoaktywnych.
- d) Łatwy dostęp do materiałów informacyjnych poprzez ulokowanie ich w instytucjach, szkołach, ośrodkach zdrowia, punkcie konsultacyjnym, poradniach (ulotki, broszury, wykaz osób i instytucji, które udzielają pomocy).

Wskaźniki:

- 1) Podwyższenie wieku inicjacji narkotykowej.
- 2) Zmniejszenie ilości dzieci i młodzieży eksperymentującej z narkotykami.
- 3) Liczba szkół oraz innych placówek systemu oświaty realizujących programy profilaktyki narkotykowej.
- 4) Liczba programów profilaktycznych realizowanych przez szkoły i inne placówki edukacyjne.

- 5) Liczba dzieci i młodzieży objętych działaniami profilaktycznymi.
 - 6) Liczba szkoleń, spotkań, prelekcji dla rodziców i opiekunów w tematyce problemu zażywania substancji psychoaktywnych przez młodzież.
 - 7) Oferta klubów sportowych, liczba zajęć pozalekcyjnych, liczba boisk do gry w piłkę.
 - 8) Liczba liderów młodzieżowych pozyskanych dla realizacji programu.
 - 9) Liczba i nakład materiałów informacyjno - edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii.
 - 10) Liczba komunikatów/informacji przekazanych do mediów.
- 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej oraz prowadzenie działalności informacyjnej.**
- 1) Poszerzenie działalności Punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych o tematykę narkomanii (1x w m-cu x 2 godz.) – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, GKRPA
 - 2) Opracowanie Informatora „Gdzie szukać pomocy” - GKRPA - Koszt materiałów
 - 3) Zakup ulotek, broszur informacyjno – edukacyjnych - Placówki oświatowe, GOPS, GKRPA
 - 4) Dokonywanie przez pracowników socjalnych diagnozy sytuacji w rodzinach dotkniętych lub zagrożonych problemem narkomanii i udzielanie wsparcia tym rodzinom – GOPS

Wskaźniki:

- 1) działalność punktu informacyjno-konsultacyjnego
 - 2) ilość środków wydatkowanych na zakup materiałów informacyjnych,
 - 3) ilość środowisk rozeznanych przez pracowników socjalnych GOPS w ramach przeprowadzonej diagnozy.
- 3. Promowanie zdrowego stylu życia, prowadzenie programów edukacyjnych, konkursów, olimpiad, itp.**
- a) Kreowanie pozytywnego stylu życia poprzez m.in. organizację pozaszkolnych zajęć, imprez szkolnych, sportowych, międzyszkolnych, udostępnienie młodzieży sal gimnastycznych itp., co stanowi alternatywę dla zażywania substancji psychoaktywnych.
 - b) Organizacja wspólnych imprez dla dzieci, młodzieży i rodziców.

Wskaźniki:

- 1) Liczba pozaszkolnych zajęć, imprez szkolnych, sportowych, międzyszkolnych, będących alternatywą dla zażywania substancji psychoaktywnych.
 - 2) Liczba imprez rodzinnych.
- 4. Doskonalenie grup zawodowych zaangażowanych w problematykę narkomanii poprzez organizację szkoleń, wymianę doświadczeń; zwiększenie ilości kompetentnych realizatorów programów profilaktycznych.**
- a) Prowadzenie szkoleń dla grup zawodowych mających kontakt z młodzieżą (nauczyciele, pedagodzy, psycholodzy, katecheci, policja, kuratorzy społeczni i zawodowi, personel medyczny, księża, pracownicy socjalni).
 - b) Przeszkolenie Rad Pedagogicznych na poziomie szkół gimnazjalnych w zakresie metody wczesnej interwencji wobec uczniów sięgających po środki psychoaktywne.

Wskaźniki:

- 1) Liczba szkoleń i przeszkolonych osób z grup zawodowych mających kontakt z młodzieżą.

Spodziewane efekty realizacji programu

Prowadzenie różnorodnych działań ma na celu:

- a) zwiększenie świadomości społecznej,
- b) zapewnienie edukacji,
- c) budowanie wsparcia dla działań na rzecz zdrowia publicznego, mając na uwadze szkody wywołane przez narkotyki.

Źródła finansowania programu

Podstawowym źródłem finansowania programu przeciwdziałania narkomanii są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

**Środki finansowe na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania
Narkomanii na poszczególne lata:**

- 2012 r. - 8. 000,00 zł
- 2013 r. - 8. 000,00 zł
- 2014 r. - 9. 000,00 zł
- 2015 r. - 10. 000,00 zł
- 2016 r. - 10. 000,00 zł

Podział środków na paragrafy w poszczególnych latach będzie dokonywany przy tworzeniu Budżetu Gminy.